

NAĪSED POLĪITĪKAS!

praxis | mōttekoda

Jane Ester
Mari-Liis Sepper
14. juuni 2021

Kaasrahastanud Euroopa Liit

SOTSIAALMINISTEERIUM

KÜSK Kodanikuühiskonna
Sihtkapital

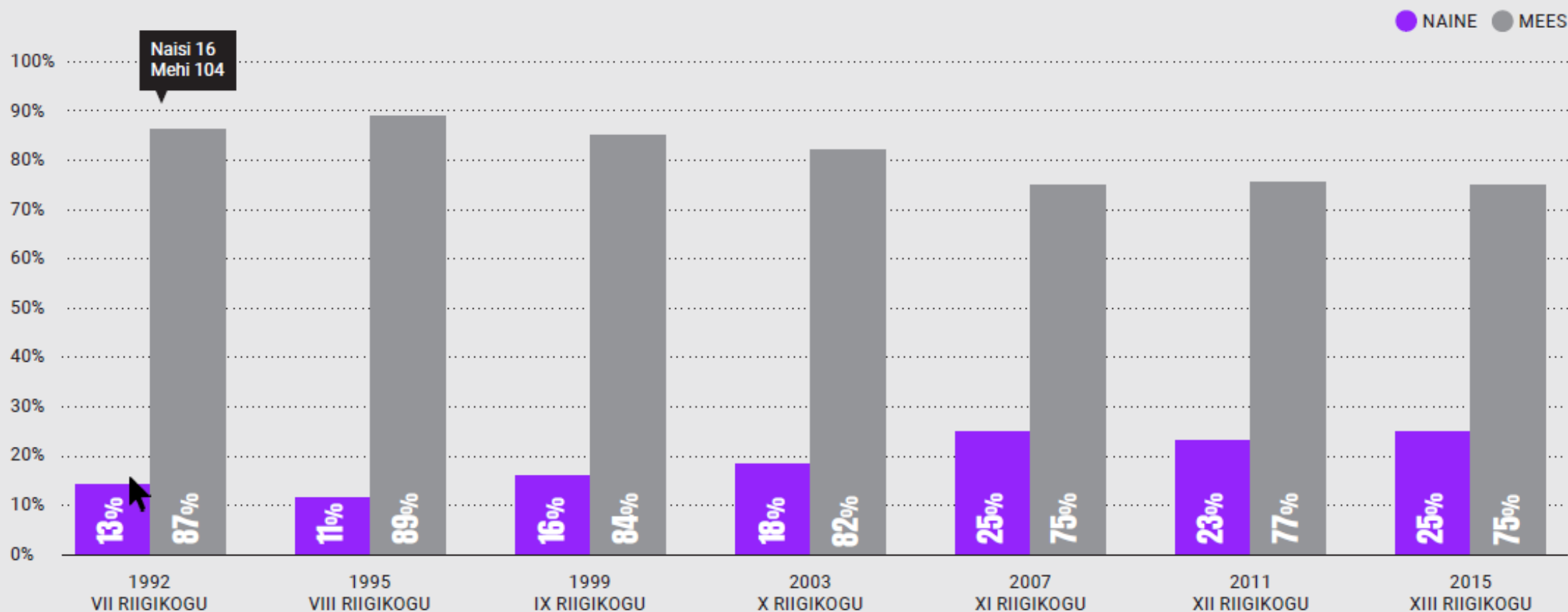
Swedbank

Lähtekoht: naised on poliitikas süsteemselt alaesindatud

- Sarnaselt Riigikogule on ka Eesti KOV volikogudes naisi vaid kolmandik, volikogu esimeeste hulgas aga alla 20%
- Kaheksa Riigikogu koosseisu vältel on üks Riigikogu spiiker olnud naine, Riigikogu aseesimehe rollis on olnud viis naist.
- 29.10.20 seisuga on Riigikogus üks naissoost komisjoni juht ning viis asejuhti (11st alalisest komisjonist).

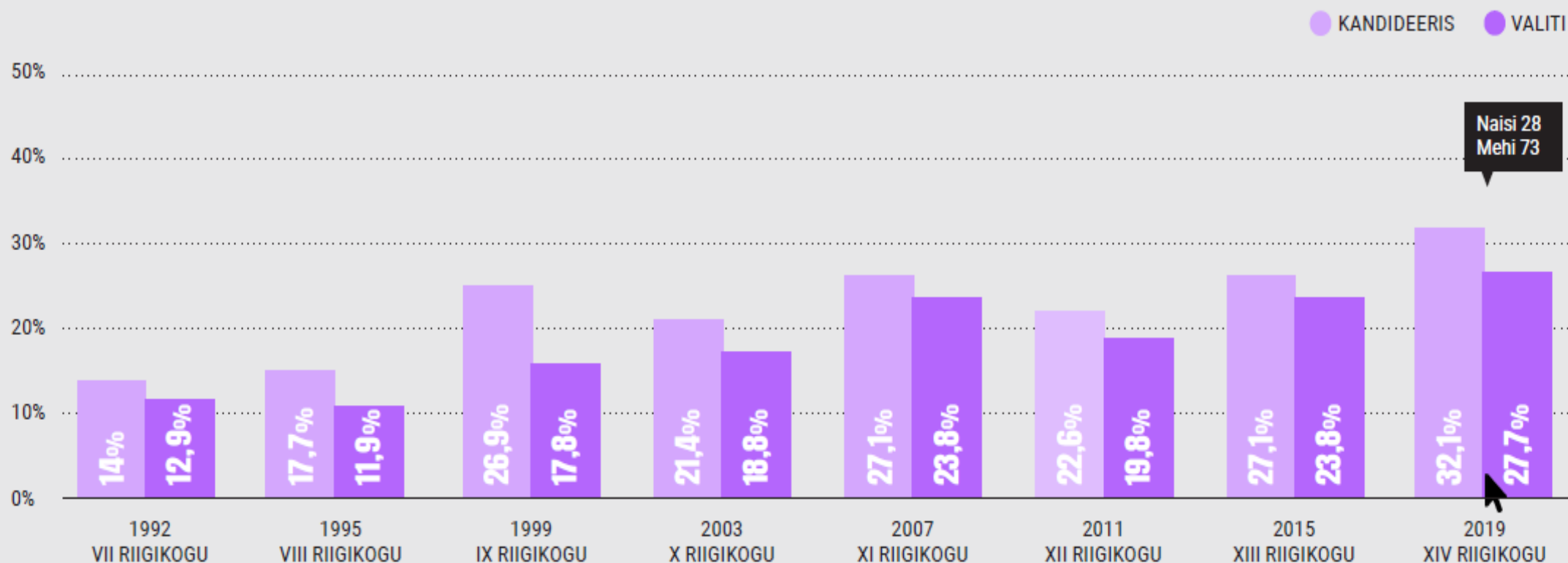
RIIGIKOGU LIKMED

Andmed seisuga oktoober 2020

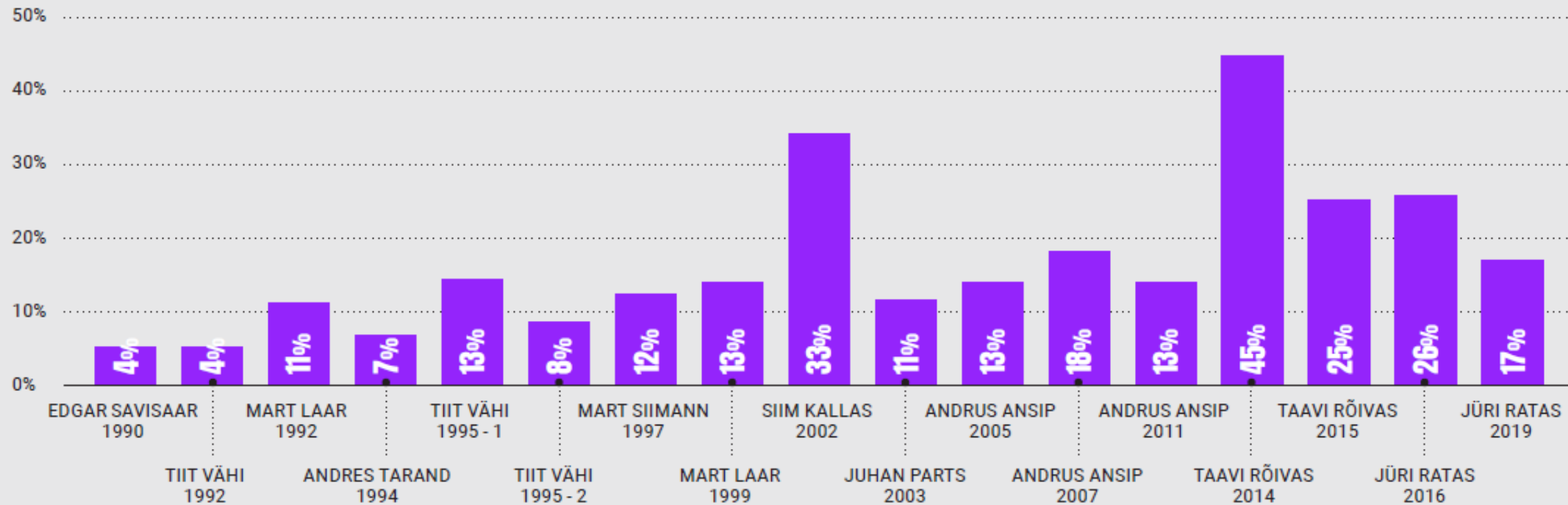
NAISTE RIIGIKOKKU KANDIDEERIMINE JA VALITUKS OSUTUMINE

Andmed seisuga oktoober 2020

NAISTE OSAKAAL MINISTRITEST

Andmed seisuga oktoober 2020

PRAXIS UURIS 2019-2020:

- Millised on takistused naiste jõudmisel tipp-poliitikasse
- Milline on naissoost poliitikute kajastamine meedias
- Milliste meetmetega on võimalik naiste osakaalu esinduskogudes tõsta

VÄLJUNDID

ARUANDED

- „Naiste osalus poliitikas: kirjanduse ülevaade“
- „Naised poliitikas: Poliitikaülevaade“
- Meediaülevaade: „Poliitikud meedias läbi sooprisma“
- Sünteesiraport: „Teel soolise tasakaalu poole“

Rohkem: <http://www.praxis.ee/tood/naised-poliitikas/>

**NAISED
POLIITIKAS**
**TEEL SOOLISE
TASAKAALU POOLE**

praxis

**POLIITIKUD MEEDIAS
LÄBI SOOPRISMA**
2020

Women in Politics: Media Analysis

praxis

**NAISTE OSALUS
POLIITIKAS:
KIRJANDUSE ÜLEVADE**
2020

Women in Politics: Literature review

praxis

**NAISED POLIITIKAS:
POLIITIKAÜLEVADE**
2020

praxis

VÄLJUNDID: KONVERENTSID/ TÖÖTOAD

„Naised poliitikas: osalemisest tähendusliku esindatuseni“ (28.01.2020, Nordic Hotel Forum)

- Ettekanded: Mari-Liis Sepper (Praxis), Iiris Suomela (FI), Johanna Kantola (FI), Sofia Arkelsten (SWE)
- Paneel + töötuba poliitikutele/ajakirjanikele

Poliitikute töötuba (30.10.2020, Riigikogu)

Ajakirjanike töötuba (4.11.2020)

„Naised poliitikas: murdes võimu stereotüüpe“
(18.11.2020, ERR.ee)

- Ettekanded: Merilin Nuiamäe ja Mari-Liis Sepper (Praxis), Katju Aro (FI), Tracy Brabin (UK)

VÄLJUNDID: TÖÖRIISTAKAST

- **Statistika**
- **Soovitused naistele**, kes tegutsevad poliitikuna või alles kaaluvad poliitikasse minemist, **erakondadele**, toetamaks naisliikmete tegevust, ning **ajakirjanikele**, kes poliitikut igapäevaselt meedias kajastavad

**NAISED
POLIITIKAS**

**NAISTE OSALUS POLIITIKAS.
HINDA ENNAST VÕI OMA ERAKONDA JA
TUTVU SOOVITUSTEGA.**

VAATA STATISTIKAT

**POLIITIKASSE SUUNDUJA
KAS MINUST VÕIKS SAADA
POLIITIK?**

**POLIITIKAS TEGUTSEJA
KAS MINU ERAKOND
VÄÄRTUSTAB NAISI POLIITIKAS?**

**AJAKIRJANIK
KUIDAS SAAN JÕUSTADA NAISI
POLIITIKAS?**

STATISTIKA
POLIITIKASSE
SUUNDUJA
POLIITIKAS
TEGUTSEJA
AJAKIRJANIK
TEEMAST
KONTAKT

praxis
mõttekoda

www.naisedpoliitikas.ee

VÄLJUNDID: KOMMUNIKATSIOON

Sotsiaalmeedia

Ma tundsin valimiste ajal, et inimesed - kes küll tahtsid head - andsid soovitusi, et räägi madalama häälega, kanna pükse, lõika juuksed ära, pane prillid, võta juurde. Need soovitused ütlesid, et **sinuga on midagi valesti.**

**NAISED
POLIITIKAS!**

VÄLJUNDID: KOMMUNIKATSIOON

Kogemusvideod (5)

VIDEO

Naised poliitikas kogemuslugu: miks on naisi poliitikasse vaja

00:28

VIDEO

This video player shows a woman with shoulder-length brown hair wearing a black and white patterned jacket. The video title is 'Naised poliitikas kogemuslugu: miks on naisi poliitikasse vaja'. The player includes a play button, a progress bar at 00:28, and a vertical toolbar on the right with icons for heart, clock, share, and download. A purple close button is in the top right corner.

Naised poliitikas kogemuslugu: pere- ja tööelu ühildamine

KAJA KALLAS
XII ja XIV Riigikogu liige, endine Euroopa Parlamendi saadik

01:08

VIDEO

This video player shows Kaja Kallas, a woman with long blonde hair wearing a red top, speaking in a room with red chairs. The video title is 'Naised poliitikas kogemuslugu: pere- ja tööelu ühildamine'. A purple subtitle bar at the bottom identifies her as 'KAJA KALLAS, XII ja XIV Riigikogu liige, endine Euroopa Parlamendi saadik'. The player includes a play button, a progress bar at 01:08, and a vertical toolbar on the right with icons for heart, clock, share, and download. A purple close button is in the top right corner. The Vimeo logo is visible in the bottom right corner.

VÄLJUNDID: KOMMUNIKATSIOON

- Uudiskirjad
- Teemaleht (*Policy brief*)

NAISED POLIITIKAS

praxis

SOOLINE TASAKAAL POLIITIKAS ON DEMOKRAATIA KÜSIMUS

Naiste ja meeste võrdne osalemine poliitilises otsustusprotsessis on demokraatia aluspõhimõte. Sooliselt tasakaalus parlament lisab otsustele legitiimsust, sest ühiskonnaelu kujundamisest võtavad võrdselt osa mõlema suurima sotsiaalse rühma – naiste ja meeste – esindajad ning esinduskogu töös on esindatud võimalikult erinevad elukogemused ja vaated.

Poliitilise võimu naiste ja meeste vahel võrdset jagamist käsitlevad olulisimad rahvusvahelised lepped naiste õiguste kohta. ÜRO konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta nõuab riikidelt meetmeid, et kaotada naiste diskrimineerimine poliitilises ja ühiskondlikus elus. Naistele peavad leppe järgi olema tagatud meestega võrdsel tingimustel hääletus- ja osalemisõigused kõigil valimistel ja võrdsed õigused võtta osa valitsuse moodustamisest ja poliitika teostamisest.

Maailma riikide parlamendisaadikute moodustasid naised 2020. aasta oktoobri seisuga vaid neljandiku (25%). Ka enamikus Euroopa Liidu (EL) riikides on naised poliitikas vähemuses. 2020. aasta kolmandas kvartalis oli naiste osakaal ELi 27 liikmesriigi parlamendisaadikute seas 33%. Kolmes

Takistused naiste teel poliitikasse

- Poliitika kui maskuliinne tegevusala
- Naiste piiratumad finantsressurssid
- Poliitika negatiivne kuvand
- Naiste suurem enesekriitilisus
- Erakonna ja selle juhtide väärtused
- Naiste vähemus poliitikas
- Poliitikukarjääri ebastabiilsus
- Meedia ja avalikkuse tähelepanu

Miks sooline tasakaal?

- Naiste meestega võrdne osalemine poliitikas on õigluse ja demokraatia küsimus (Dahlerup, 2017; Pekingi deklaratsioon 1995).
- Kui esinduskogudes on süsteemselt naised vähemuses, viitab see demokraatia defitsiidile (Lovenduski, 2005).
- Sooline tasakaal (min. 40% nii naisi kui ka mehi) esinduskogudes on eesmärk iseeneses, st see ei pea kaasa tooma muud muutust või uut kvaliteeti otsuste tegemise protsessis.

Mis on naiste poliitikas osalemise
võimaldajad?

Erakonna juhtide hoiakud ja väärtused

Naiste-meeste võrdsuse edendamine peab olema eesmärgistatud tegevus ning võtmeroll on selles erakonna juhtfiguuridel.

See, kui palju erakond teadlikult tegeleb sellega, kus asuvad valimisnimekirjas naised, kas värvatakse naisi /.../, seda peaks väga teadlikult juhtima, ja lõpuks see sõltub ikkagi erakonna juhist ja peasekretärist, et kuidas nemad plaani paika panevad.

Naiste suurem osalus laiendab tipp-poliitikute ringi

Teadlik naiste võimestamine murrab nõiaringi, milles naised on uustulnukad, keda ei nähta esinumbritena.

Kõik need mehed tulevad mulle selle jutuga, et ma olen saanud palju hääli, et ma pean saama ministriks, aga kui ma nüüd seda naist ministriks ei tõsta, siis järgmine kord mul on jälle see mees seal esinumber ja naine ei ole /.../ see on nõiaring.

Teerajajad naised

Mida rohkem on poliitikas naisi, seda kergem on seal naistel tegutseda.

Kui meil on nüüd 13 või 14 naist 34-st, siis see on palju parem õhkkond. Naised ei karda rääkida, kõik võtavad sõna /.../, ühesõnaga see dünaamika on hoopis teine.

Võtmesoovitused erakondadele

- Naistele kõrgem positsioon valimisnimekirjas (nt nn tõmblukk-valimisnimekirjade abil)
- Selged, kirjapandud reeglid valimisnimekirjade koostamisel
- Sooline tasakaal erakonna juhatuses (vähemalt 40% naise-mehi)
- Naised ei peaks jääma üksi avalikus debatis võhava misogüüniaga
- Võrdne ligipääs erakonna ressurssidele (sh kampaania rahastus)

Suur tänu!

jane.ester@praxis.ee

mari-liis.sepper@praxis.ee